

Spis treści

Wprowadzenie	7
1.1. Fenomen dziedzictwa	7
1.2. Problematyka dziedzictwa w dyskursach naukowych	16
1.3. Postindustrialne ekspozycje przeszłości	35
1. Dziedzictwo: podstawowe problemy	51
1.1. Dziedzictwo wobec dyskursów historii	51
1.1.1. Pytanie o suwerenność historii jako dyscypliny naukowej	53
1.1.2. Relacje historii i pamięci jako dwóch dyskursów o przeszłości	59
1.1.3. Myślenie historyczne w okowach narracji polityki	62
1.2. Dziedzictwo wobec dyskursów pamięci	68
1.2.1. Pamięć jako przedmiot badań interdyscyplinarnych	71
1.2.2. Pamięć zbiorowa i kulturowa: zarys trzech koncepcji	77
1.2.3. Pamięć i dziedzictwo jako przestrzenie manipulacji politycznej	85
1.3. Dziedzictwo wobec kanonu	89
1.3.1. Dyskursywne i materialne wymiary dziedzictwa	91
1.3.2. Kanony współczesności i konsekwencje poststrukturalistycznego demontażu	96
1.3.3. Treści kanoniczne a przestrzenie kulturowego dziedzictwa	101
1.4. Dziedzictwo a problem wartości uniwersalnych	105
1.4.1. Filozoficzne wykładnie problematyki wartości	106
1.4.2. Wartościowanie dziedzictwa i krytyka uniwersalizmu	109
1.4.3. W obronie postulatu dziedzictwa uniwersalnego	114
2. Dziedzictwo: specyfika i praktyka	119
2.1. Dziedzictwo w kontekście globalnym	119
2.1.1. Idea dziedzictwa w konwencjach UNESCO na przestrzeni lat	122
2.1.2. Współczesne wyzwania: statyczna organizacja i dynamiczny świat	127
2.1.3. Uniwersalizm i kryteria oceny wartości	133
2.2. Projektanci doświadczeń przeszłości i ich wpływ na współczesne życie	144

2.2.1. Ożywiona historia i spektakl codzienności	145
2.2.2. Dziedzictwo w okowach globalnego przemysłu turystycznego	150
2.2.3. Autentyzm dziedzictwa i rozwój gospodarczy: dwa bieguny jednego problemu.	157
2.3. Dekonstrukcja elitaryzmu i zwrot w stronę codziennej przeszłości	162
2.3.1. Kanon jako symbol władzy	164
2.3.2. Dekanonizacja i prymat codzienności	168
2.3.3. Dziedzictwo jako ślad codziennej przeszłości.	173
3. Dziedzictwo postindustrialne: egzemplifikacje	177
3.1. Industrialne i postindustrialne oblicza turystyki	180
3.1.1. Turystyczne eksploracje zakładów przemysłowych.	181
3.1.2. Społeczne metamorfozy obszarów deindustrializowanych.	184
3.1.3. Funkcje dziedzictwa postindustrialnego: skansenizacja, reindustrializacja, elitaryzacja	191
3.2. Szkockie New Lanark: społeczna utopia do zwiedzenia	195
3.2.1. New Lanark w czasach Roberta Owena	195
3.2.2. Wielka Brytania ery thatcheryzmu i nowa koncepcja dziedzictwa	202
3.2.3. Współczesna odsłona New Lanark	207
3.3. Od kopalni do instytucji kultury: dzieje Zollverein XII	216
3.3.1. Zagłębie Ruhry i jego wizerunek w dyskursie publicznym.	216
3.3.2. PACT Zollverein w lustrze UNESCO	221
3.3.3. Przyszłość dziedzictwa Zollverein?	226
3.4. Fondazione Prada: dziedzictwo jako narzędzie regeneracji	234
3.4.1. Mediolan, rodzina Prada i fundacja	234
3.4.2. Dzieje pewnej mediolańskiej destylarni	239
3.4.3. Nowe oblicze zakładu w Largo Isarco	243
Konkluzje	257
Bibliografia	269
Publikacje.	269
Dokumenty prawne i ustawy	288
Strony internetowe.	289
Nota bibliograficzna	291